

پای صحبت بانوانی که خادم حرم امام هشتم هستند حال و هوای خدمت

که کار خادم حرم ساختار کاملاً دقیقی داشته باشد. محل قرارگیری خادمین، وظیفه آنها و حتی رنگ پرهایی که دست آنهاست با هم متفاوت است. به بهانه تولد امام هشتم گپ و گفتی داشتیم با چند نفر از زنانی که توفیق خدمتگزاری در حرم رضوی را دارند. سعی کردیم با خادمین بخش‌های مختلف صحبت کنیم تا تفاوت وظایف و تنوع بخش‌های مختلف این ساختار بیشتر مشخص شود.

خاطره خوب خیلی از ایرانی‌ها در سفر به مشهد رفتار سراسر احترام خادمین با آنهاست. فرقی نمی‌کند زائرین چه سن و سال و چه ظاهری داشته باشند، خادمین در هر شرایطی به آنها احترام می‌گذارند و با بزرگواری نکات را متذکر می‌شوند. اما پشت این همه ادب و متانت زائرین یک برنامه منظم و جود دارد. فضای بزرگ حرم رضوی، تعداد زیاد مشتاقان علی بن موسی الرضا (ع) و تعدد برنامه‌ها باعث شده

مریم خزاعی

خراسان رضوی

در حسرت بوسیدن چوب‌پرها

ملیحه خسروی، خادمیار کشیک سوم شب

خدمت در کشیک سوم شب جذابیت‌های خاصی دارد؛ رواق‌ها، ایستادن کنار صحن‌ها، مناجات‌خوانی گروهی، گریه‌های طولانی و نگاه به گنبد طلای آقا همه و همه جذبه زیارت امام رضا است. شاید برایتان جالب باشد بدانید پره‌های خادم ناماد جایگاهی است که خادمین خدمت می‌کنند. پیر سبز برای خادمین رواق‌ها و پیر آبی برای خادمین حرم‌هاست. گزینش در این بخش سخت‌تر است. خادمین ساعت‌ها آموزش می‌بینند تا هم به بخش‌های حرم، هم به آخرین تغییرات و هم به جغرافیای حرم آشنا باشند. آموزش سعه صدر نسبت به زوار و احترام به زائرین یکی از مهم‌ترین بخش‌های آموزشی است. البته آموزش به طور مستمر است؛ زیرا هم صحن‌ها در حال افزایش است و هم بخش‌های حرم گاهی برای توسعه یا بهسازی تغییر می‌کند. یکی از مواردی که در آموزش تاکید می‌شود، تکیه بر قرار گرفتن در جایگاه خادمی بارگاه منور علی بن موسی الرضا (ع) است. کشیک شب در این بین خاصیت ویژه‌ای دارد. نورانیت زوار در شب و صفای لحظات خلوتی و تنهایی در شب، تبلور جذابی ایجاد می‌کند. از طرفی عمده خادمان کشیک

هم می‌دهیم و این را افتخار خود می‌دانیم. قدیمی‌ترها همیشه به جوان‌ها می‌گویند: «شما خاک پای زائرین هستید! قدر بدانید!» همین جمله کافی است تا همیشه بدانیم کجا ایستادیم و چه وظیفه‌ای داریم. حقیقت را بخواهید در طول روز و حتی ساعت‌هایی که حرم نیستیم به این جمله فکر می‌کنیم، ما خاک پای زائرین هستیم! و همین حس خوبی به ما می‌دهد. جذاب‌ترین بخش کشیک‌ها موقع تعویض شیفت است. وقتی با کلی ذوق و بعد از یک هفته می‌خواهی وارد بخش خدمت‌ات شوی و قبل از آن خادم دیگر می‌خواهد تجهیزات را تحویل دهد؛ تحویل چوب‌پرها و بوسیدن آن یکی از بهترین حس‌های دنیا بود که حالا با آمدن کرونا دیگری خبری از چرخش و گردش چوب‌پرها میان خدام نیست! تغییر رنگ پرچم پوش بالای ضریح دیگر جذابیت خدمت است. وقتی سیاه می‌شود قلب‌مان می‌گیرد و وقتی سفید می‌شود حال‌مان عوض می‌شود؛ این حس وقتی که نقاره‌ها به صدا در می‌آید هم وجود دارد. نقاره‌ها یک بار قبل طلوع آفتاب و یک بار قبل غروب آفتاب به صدا در می‌آیند. البته رسم است در روزهای ماه مبارک رمضان لحظات سحر نیز نقاره‌زن‌ها، نقاره می‌نوازند؛ البته گاهی هم وقتی بیماری شفا می‌گیرد یا مناسبت خاصی است صدای نقاره به گوش می‌آید.

شب افتخاری هستند؛ خادمینی که صبح تا عصر عمدتاً سرکار بودند و حالا برای کشیک شب می‌آیند. راستش را بخواهید هم سخت است و هم جذاب؛ از یک طرف فشار و خستگی و ایستادن در طول شب، از طرف دیگر دیدن صورت‌های نورانی زوار و مجاورین کار را شیرین می‌کند. معمولاً کشیک‌های شب طولانی‌تر از دو کشیک روز و عصر است. دلخوشیم که شب‌ها زائرین و دلسوختگان و خلوتی و سکوت شب را درک می‌کنیم و احساس خوشی داریم. این را هم باید بگویم قبل از تشریف و به طور مستمر برنامه شکرانه برگزار می‌شود؛ برنامه‌ای که با ذکر صلوات خاصه و زیارت امام‌زمان (عج) همراه است و به ما یادآور می‌شود چه وظیفه‌ای داریم و همه کارهای ما باید در حرم در خدمت زائران حضرت باشد. بیراه نیست بگوییم لحظه مراسم شکرانه تمام حواس‌ها به لیست اعلامی است؛ لیستی که قرار است جای خادمین را مشخص کند و همه منتظرند کنار روضه منوره و نزدیک ضریح قرار گیرند. شب‌های کرونا حرم برخلاف سال‌های گذشته به شدت خلوت است. غربت تمام صحن را می‌گیرد؛ خدمت در شیفت شب با حال و هوای عجیبی همراه است و حالا کرونا غربت زیارت را بیشتر کرده است. خدمت در حرم افتخار است و برای حرم پولی دریافت نمی‌کنیم. البته باید گفت برای لباس، چوب‌پرو و سایر البسه پول